

RemBench laat online mogelijkheden kunsthistorische data zien

Alles over Rembrandt digitaal doorzoekbaar

“Het resultaat is mooier dan verwacht.” Suzan Verberne, projectleider van Rembench, vertelt enthousiast over de website met informatie over het leven van schilder Rembrandt van Rijn.

Ilja Nieuwland

Met Rembench kun je informatie over Rembrandt (1606-1669) zoeken in vier databases: twee van de Rijksdienst voor Kunsthistorische Documentatie (RKD), een met kunstwerken en een met biografische informatie over kunstenaars; RUQuest, de bibliotheekcatalogus van de Radboud Universiteit (RU), en RemDoc, een verzameling met primaire bronnen.

Alles achter één interface

Zowel Verberne als Rudie van Leeuwen (RU) waren vanaf het begin betrokken bij RemBench en RemDoc, het project dat eraan vooraf ging. Van Leeuwen vertelt: “Een tijd geleden is, onder meer op initiatief van Volker Manuth (RU), besloten om samen met Het Rembrandthuis alle documenten die te maken hadden met het leven en werk van Rembrandt te digitaliseren. De keuze viel daarbij op eLaborate van Huygens ING, een omgeving voor het ontwikkelen van digitale edities. Remdoc was het resultaat van die inspanning. Vervolgens hebben we alle literaire bronnen en kunstwerken rond Rembrandt erbij betrokken. Daarvoor werkten we samen met Huygens ING, het RKD en onze Universiteitsbibliotheek.

Op dit zelfportret is Rembrandt circa 23 jaar (1629) bron Rembrandt [Public domain], via Wikimedia Commons

RemBench werd gefinancierd door CLARIN-NL en het doel was om alle relevante informatie uit RemDoc en RUQuest met die van de RKD te combineren achter één interface.”

Mappen van informatie

De uitdaging lag vooral in het mappen van informatie uit de verschillende databases. Zoals bijvoorbeeld bij mensen met verschillende rollen. Van Leeuwen noemt Samuel van Hoogstraaten. “Die is zowel kunstenaar in Rembrandts atelier als auteur van een boek waarin Rembrandts werk wordt behandeld. De faceted search op de site laat beide rollen zien. Die facets werken intuïtief; ze helpen je je zoekactie af te bakenen. Zo kun je

bijvoorbeeld ook alleen kunstwerken opvragen die zich in Sint Petersburg bevinden. Of alle doop-, trouw- en begrafenisakten van Rembrandts familie.”

Nieuwe ideeën

Vanuit het Huygens ING waren Bram Buitendijk en Gijsjan Brouwer verantwoordelijk voor het ontwikkelen van de site: “Voor een front-end ontwikkelaar was het een interessant project omdat we onze faceted search library hebben kunnen inzetten. Deze had altijd hetzelfde uiterlijk, maar voor RemBench hebben we een externe user interface-ontwerper ingehuurd. De nieuwe feedback heeft tot goede ideeën geleid. De faceted search is nu flexibeler en de vormgeving kan aangepast worden aan de toepassing.”

Meer dan een demo-site

Brouwer geeft, evenals Van Leeuwen, wel toe dat er nog wat ruwe randjes op de site te vinden zijn. Maar zowel Verberne als Van Leeuwen zijn erg enthousiast over het eindresultaat. Uit een gebruikersstudie met studenten kunstgeschiedenis bleek dat gebruikers positief waren over het gebruiksgemak van RemBench, de uitgebreide zoekopties en de grote hoeveelheid informatie die achter de website zit. Verberne: “Het resultaat is mooier en nuttiger geworden dan we oorspronkelijk hadden gedacht. Wat we nu hebben, is een voorbeeldapplicatie waarmee we kunnen laten zien wat er inmiddels mogelijk is met kunsthistorische data. Het is veel meer dan alleen een demo-site geworden.”

<http://rembench.huygens.knaw.nl/>

Actuele, eenduidige en betrouwbare informatie

Data experts buigen zich over informatiestelsel voor de zorg

Er wordt hard gewerkt aan een duurzaam informatiestelsel voor de zorg, ook door data experts. Inez Joung, senior adviseur Informatie-Infrastructuur Zorg bij het RIVM, vertelt. Rutger Nugteren

Eind 2013 informeerde minister Schippers de Tweede Kamer over een informatiestelsel voor de zorg. Een stelsel met actuele, eenduidige en betrouwbare informatie, waarmee ontwikkelingen in de Nederlandse zorg te volgen zijn. Een jaar later werd een bestuurlijk informatie-beraad opgericht. In dit beraad zetten het ministerie van VWS en zorgpartijen uit het veld samen stappen om tot dit stelsel te komen. Eén van de betrokken partijen, het RIVM, heeft van het ministerie de opdracht gekregen om een commu-

nity van data experts op te richten. Inez voert deze opdracht uit. “Deze community wordt gevormd door (data)experts afkomstig van landelijke registraties in de zorg, zoals zorgverzekeraars, overheidsinstanties, beleidsonderzoek en de patiëntenfederatie NPCF.”

Inzicht in (zorg)datasets

De eerste bijeenkomst afgelopen december was een succes. De 26 aanwezigen besloten dat beter inzicht in de bestaande registraties en datasets wenselijk is. Inez vervolgt: “Zorggegevens.nl, een website met informatie over gegevensbronnen die betrekking hebben op de volksgezondheid en zorg, zal hiertoe worden uitgebreid met meer gedetailleerde informatie over (zorg)datasets. Verder kan de community een vraagbaak worden voor vragen over

cijfers met betrekking tot gezondheid, zorg en zorggebruik. Bovendien kan de community nagaan waar samengewerkt kan worden op het gebied van open data vanuit de verschillende registraties en datasets.”

Gunstig voor onderzoek

Hoewel het primaire doel van het duurzame informatiestelsel in de zorg en de community van data experts zich niet richt op wetenschappelijk onderzoek, zou ook het wetenschappelijk onderzoek profijt kunnen hebben van deze ontwikkelingen. “Zo zal het toevoegen van data dictionaries aan zorggegevens.nl ook onderzoekers beter informeren welke registratie of databestand het beste gebruikt kan worden voor de beantwoording van een bepaalde onderzoeksvraag.

Eenduidigheid van taal, van begrippen, en dus ook de uitwisselbaarheid van gegevens zal vergroot worden. Ook het publiceren van meer open access-datasets zal de toegankelijkheid van data voor onderzoeksdoel-einden vergroten. Dit alles is goed voor de BV Nederland: met elkaar werken we aan één actueel, eenduidig en betrouwbaar informatiestelsel voor de zorg.”

zorggegevens.nl/kennisplatform

Volg ons op Twitter

Volg de stakeholders van E-data ook online:
 @DANSKNAW
 @centerdata
 @ClariahInfra
 @HuygensING
 @KB_Nederland
 @RIVM

E-DATA & RESEARCH

Jaargang 9 | nummer 2

Nieuwsbrief over data en onderzoek in de alfa- en gamma-wetenschappen.

E-data & Research verschijnt drie keer per jaar en wordt mogelijk gemaakt door: CentERdata, CLARIAH, DANS, Huygens ING, de Koninklijke Bibliotheek en het RIVM.

INHOUD

- 2 Verslagen van events in Gehoord en bijgewoond
- 3 Kees Aarts over nationale data-infrastructuur
- 4 Deze datasets zijn ook sinds kort beschikbaar
- 5 LASA verzamelt en deelt verouderingsdata

- 5 Historisch letterkundige Stronks online op zoek
- 6 Creative Camps ontwikkelen tools
- 6 RDNL biedt ook in 2015 cursus aan
- 7 Historisch-geografische data toegankelijk
- 8 Ewoud over wel willen maar niet kunnen

Scan deze QR code met een smartphone om de website van E-data te bezoeken.
www.edata.nl